

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

The European Union
for Georgia
EU4Business

European Bank
for Reconstruction and Development

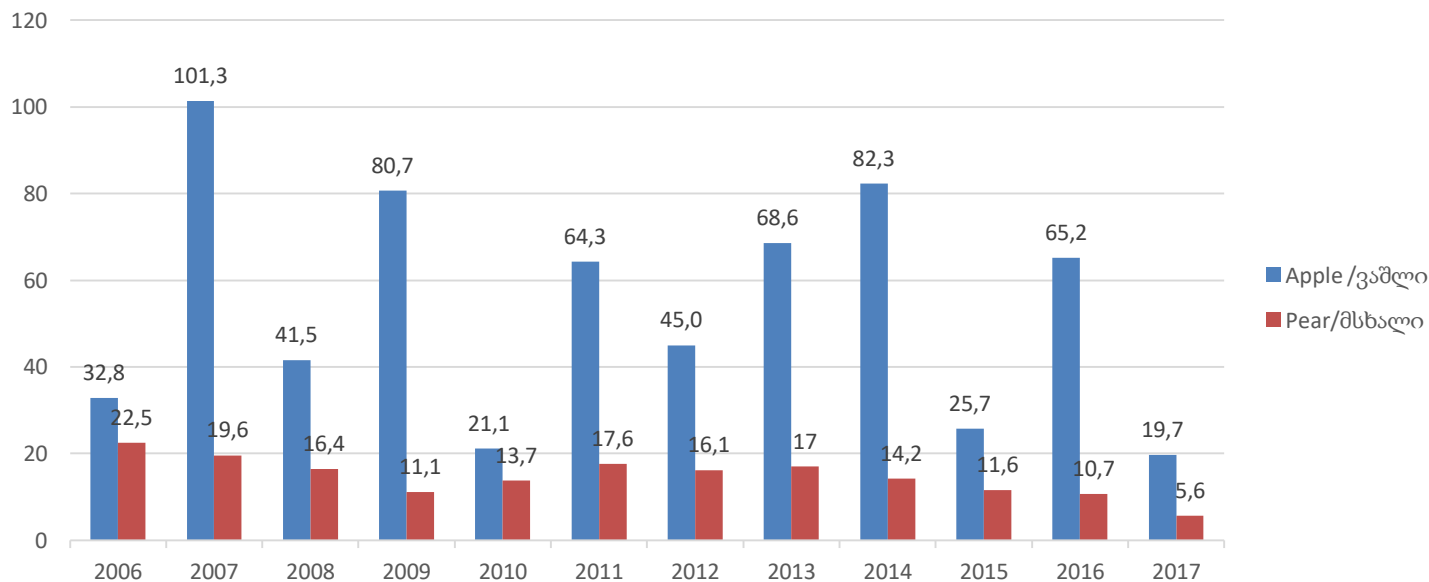
saqarTveloSi vaSlis da msxalis warmoebis jaWvis analizi

FAO/EBRD **proeqti**
2019 **Tbilisi**

ვაშლის და მსხალის წარმოება საქართველოში

vaSlis da msxalis warmoeba, 1000 tona

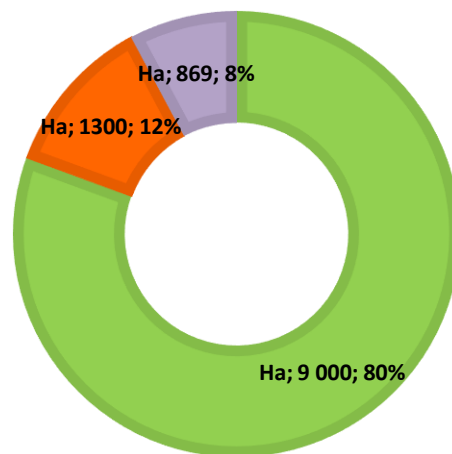
2018* - წინასწარი მონაცემებით 100,000 ტონის ფარგლებში. დაანგარიშების დროს, შედარების მიზნით გამოყენებულ იქნა 2014 წლის ვაშლის წარმოების (82,300 ტონა) და კონცენტრატზე გადამუშავების (43,000 ტონა) მონაცემები. 2018 წლის მონაცემებით გადამუშავებას დაექვემდებარა 48,000 ტონა. უხეში დაანგარიშებით 2014-თან შედრებით 20% ზრდა.

წყარო: საქსტატი - მრავალწლიანი კულტურების წარმოება 2017

ვაშლის ბაღები საქართველოში

ვაშლის ბაღები საქართველოში (2019)

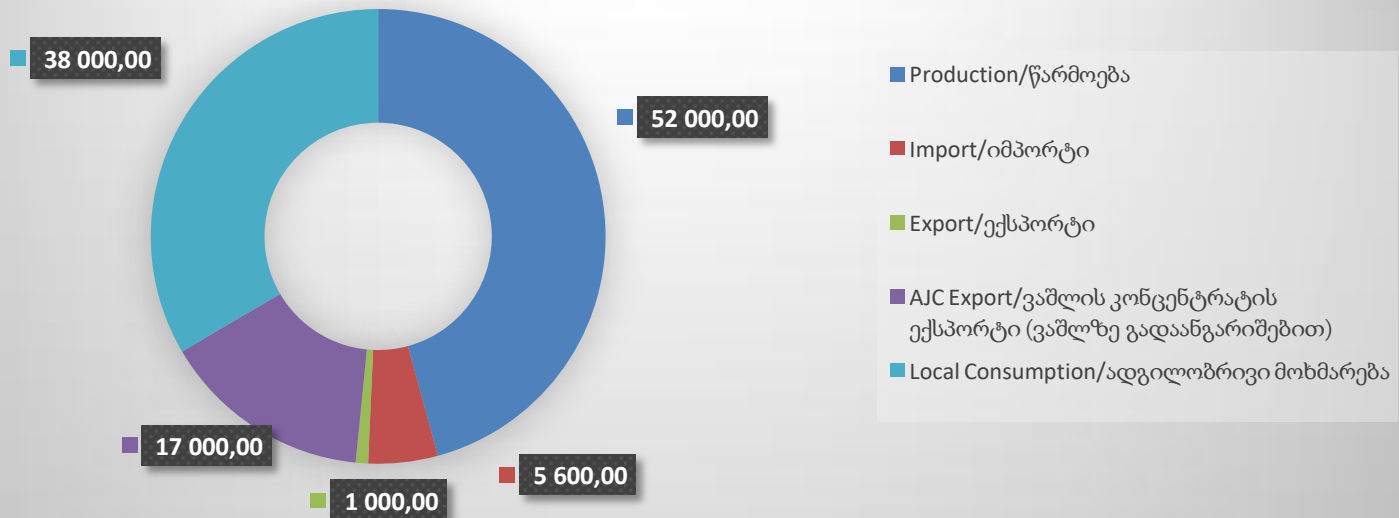
- Old Orchards/ძველი ბაღები
- Modern Orchards/თანამედროვე ბაღები
- Modern Orchards - Plant the Future/თანამედროვე ბაღები - დანერგე მომავალი

წყარო: საქსტატი, სოფლის მეურნეობის აღწერა, აპმა - დანერგე მომავალი, ოპერატიული ინფორმაცია

2009 – 2017 საშუალო მონაცემები

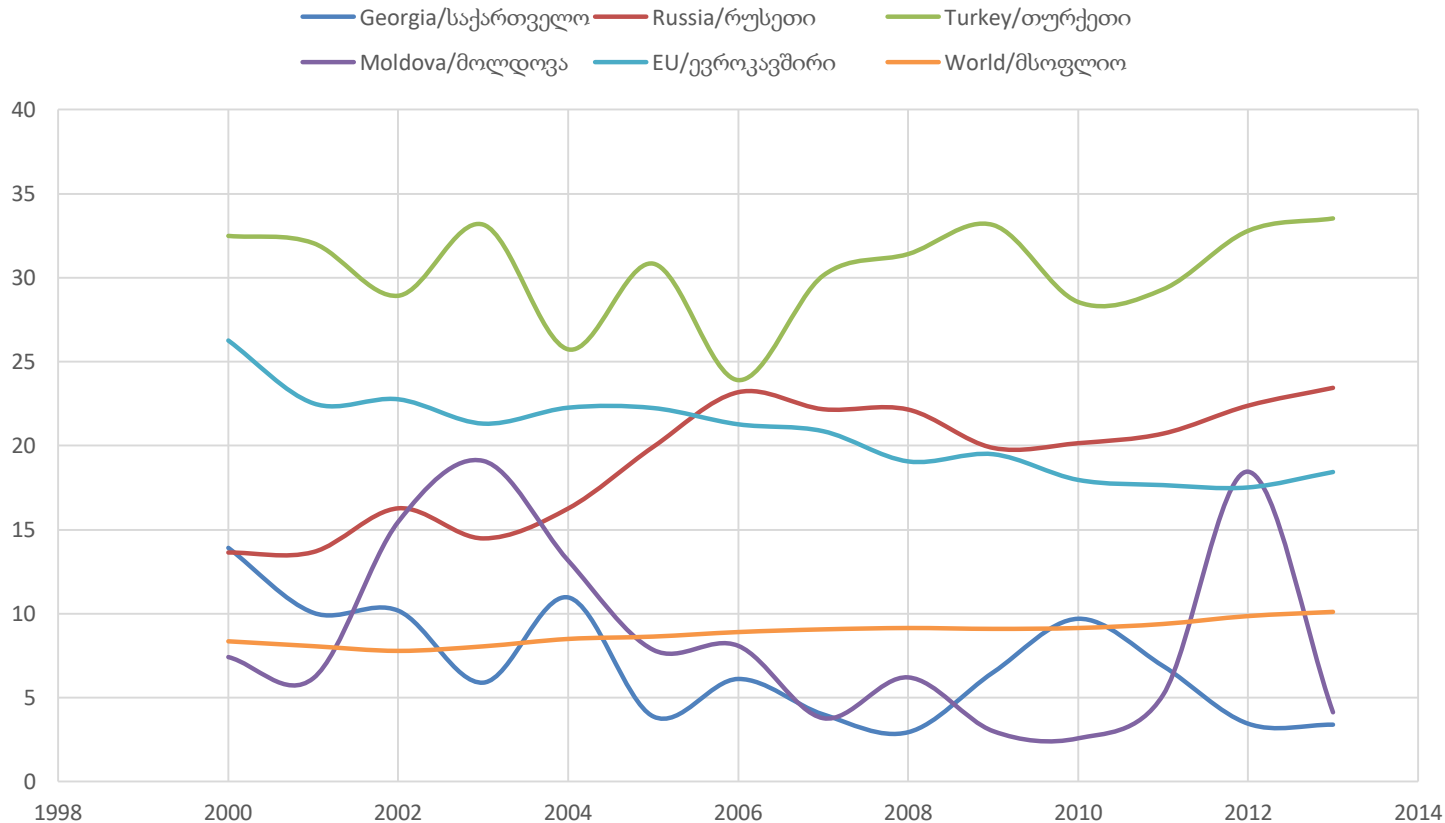
ვაშლი 2009-2017 (ტონა)

MT of Fresh Apples	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Production	80,700.00	21,100.00	64,300.00	45,000.00	68,600.00	82,300.00	25,700.00	65,200.00	19,700.00
Import	1,539	1,314	13,900	2,900	6,100	2,624	5,213	11,562	5,900
Export	155	2,486	295	629	620	1,299	1,211	625	1,600
AJC Export (Fresh Apples)	11,669	30,639	14,301	33,460	8,617	18,725	18,249	3,458	12,579

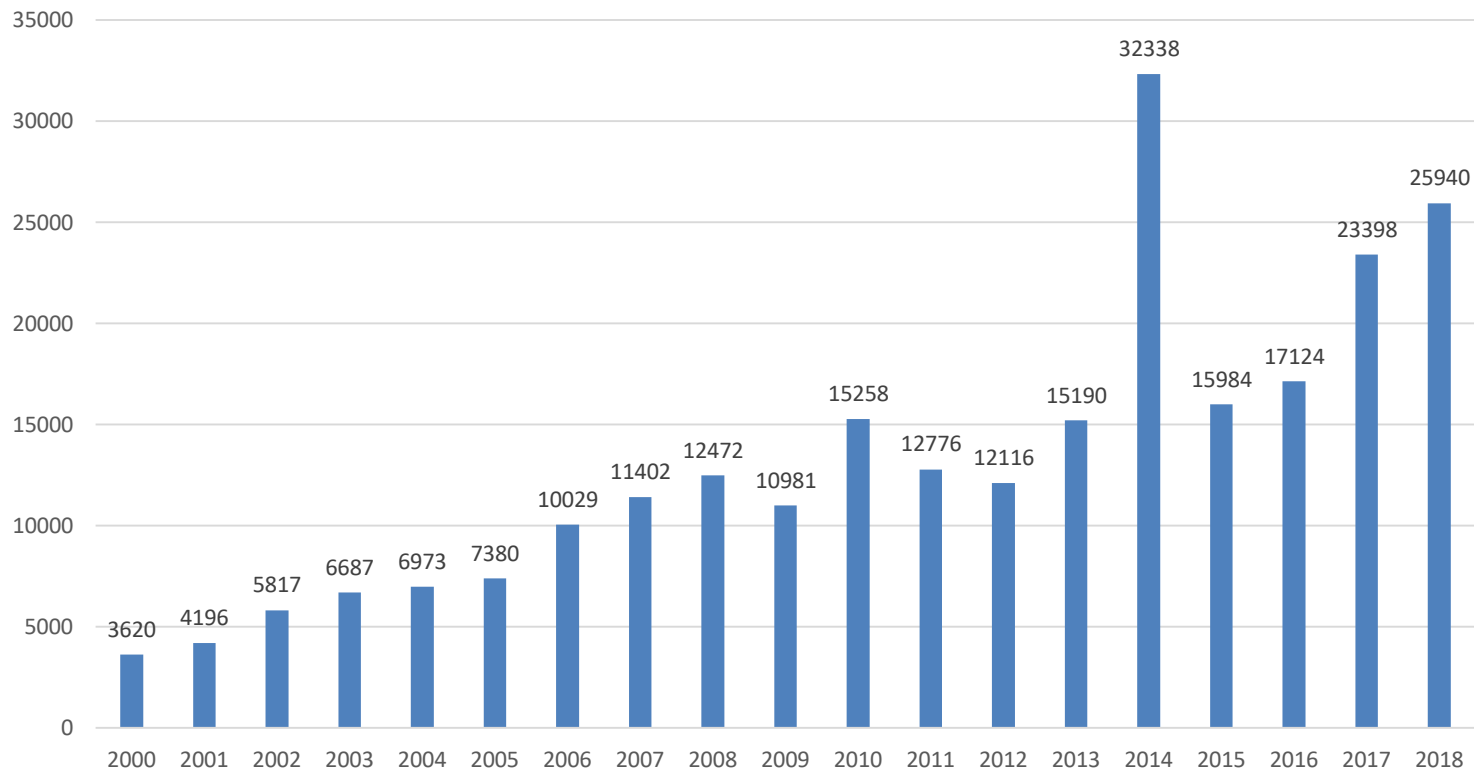
წყარო: საქსტატი - მრავალწლიანი კულტურების წარმოება 2017, საგარეო ვაჭრობა.

ვაშლის მოხმარება ერთ სულ მოსახლეზე

წყარო: FAOSTAT

bananis importi saqarTveloSi tona

წყარო: საქსტატი: საგარეო ვაჭრობა 2018

ვამლის წარმოება შავი ზღვის აუზის ქვეყნებში 2017

Apple Production - Black Sea Countries 2017

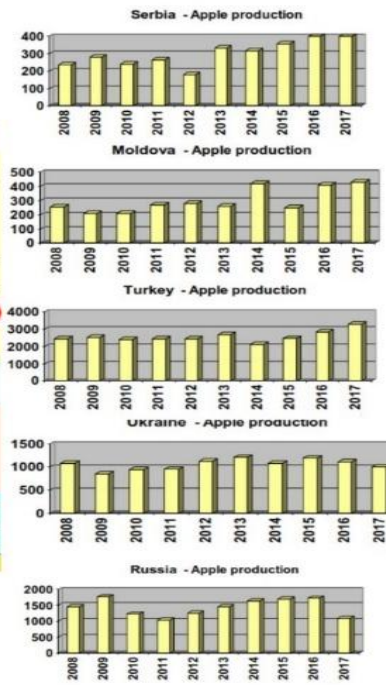
Serbia
On-going upwards adjustments of the crop staying today at 400,000 T

Moldova
Crop at 430.000 T
Varieties Idared (115,000 T) and Golden (77,000 T)

Turkey
Official statistic at > 3 MioT, but other sources estimated will be at 2 Mio T

Ukraine
At 1 Mio T (-7%), out of which close to 500,000 T to processing

Russia
Prod at ca 1,1 Mio T
Krasnodar (400,000 T) Caucassus & Central Russia (250.000T)

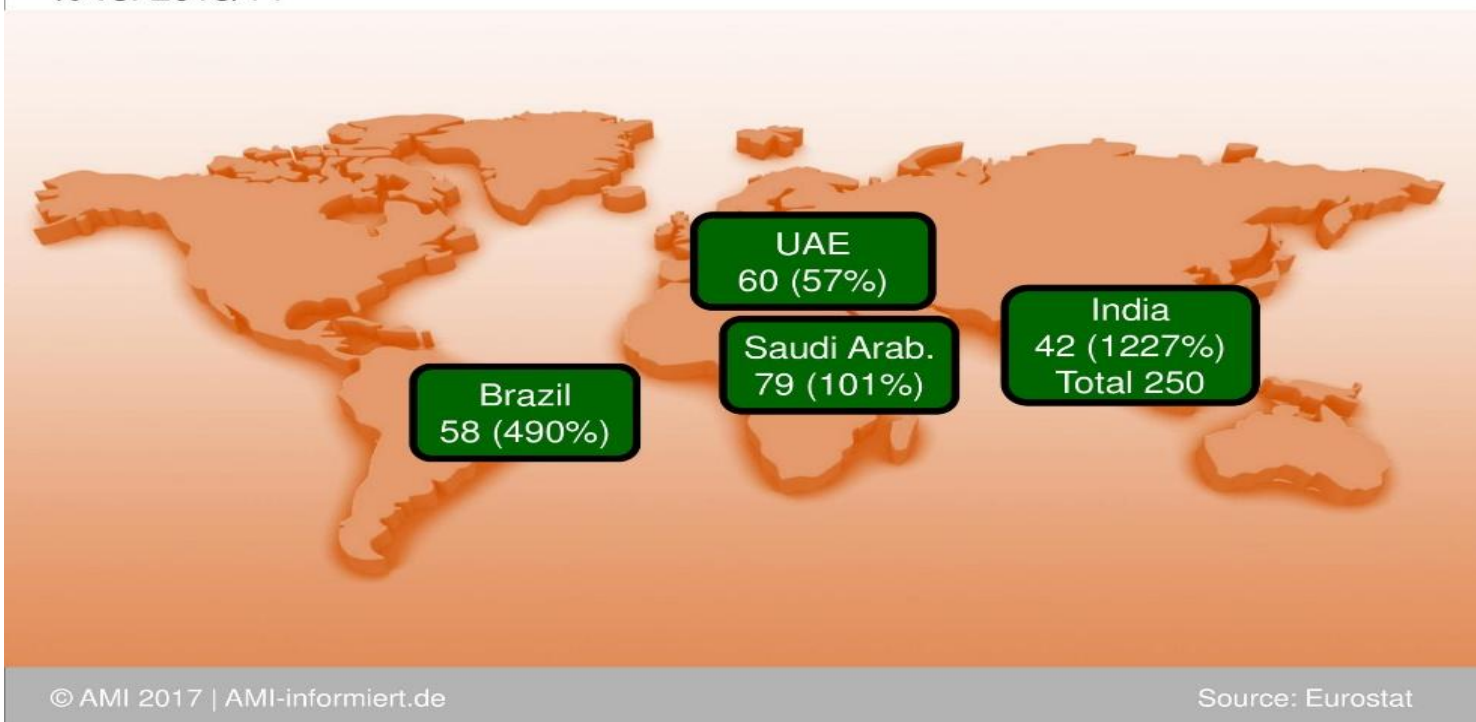

წყარო: AMI-Informiert.de, Euro Stat 2017.

ვაშლის პერსპექტიული ბაზრები

Apple markets of the future

EU apple exports – August 2016 till April 2017, in 1.000 t,
% vs. 2013/14

© AMI 2017 | AMI-informiert.de

Source: Eurostat

წყარო: AMI-Informiert.de, Euro Stat 2017.

ვაშლის და მსხალის იმპორტის ფასი არაბეთის გაერთიანებულ ემირატებში
(2015)

ჯიში	მომწოდებელი	იმპორტი ფასი USD/კგ	ზომა	შეფუთვა
გრანი სმიტი	აშშ	1.61	138 ცალი	კორდონი
კანზი	ჰოლანდია	2.53	15 კგ	კორდონი
პინკ როუზი	ახალი ზელანდია	3.50	1 კგ	
როიალ გალა	საფრანგეთი	1.53	115 ცალი	კორდონი
გრანი სმიტი	იტალია	2.38	16 კგ	კორდონი
ფუჯი ფენსი	ჩინეთი	1.27	100 ცალი	კორდონი
ჯაზი	ახალი ზელანდია	3.70	1 კგ	
სნოვ პიარ	ჩინეთი	2.20	1 კგ	

წყარო: GAIN Report. Exporter Guide Annual Report for the United Arab Emirates

ინდოეთი - ვაშლის იმპორტი (USD)			
სავაჭრო პარტნიორი	2015	2016	2017
მსოფლიო ჯამი	215,268,500	237,949,714	306,911,306
ჩინეთი	30,107,652	103,873,901	121,406,387
ა.შ.შ.	115,339,208	55,610,227	96,598,765
ჩილე	22,395,412	32,907,150	24,558,081
იტალია	11,944,192	12,309,490	21,548,012
ახალი ზელანდია	19,184,428	15,597,481	11,974,864
ბელგია	4,505,578	7,778,252	9,168,074
თურქეთი	70,376	1,181,280	4,360,789
პოლონეთი	251,999	1,533,546	4,094,734
საფრანგეთი	1,658,821	813,318	3,031,122
სხვა ქვეყნები	9,810,833	6,345,070	10,170,478

წყარო: Fresh Deciduous Fruit Annual New Delhi India (2018)

რუსეთი ვაშლის იმპორტი (ტონა)

ვაშლის იმპორტი რუსეთში 2012-2017 წლები											
2012		2013		2014		2015		2016		2017	
ქვეყანა	ტონა	ქვეყანა	ტონა	ქვეყანა	ტონა	ქვეყანა	ტონა	ქვეყანა	ტონა	ქვეყანა	ტონა
პოლონეთი	761,000.00	პოლონეთი	545,000.00	ბელორუსია	329,000.00	ბელორუსია	221,892.00	სერბეთი	201,124.00	მოლდოვა	260,426.00
მოლდოვა	165,000.00	ბელორუსია	166,000.00	სერბეთი	147,000.00	სერბეთი	198,892.00	მოლდოვა	167,417.00	ჩინეთი	152,000.00
ჩინეთი	118,000.00	მოლდოვა	165,000.00	ჩინეთი	85,500.00	ჩინეთი	113,923.00	ჩინეთი	87,795.00	სერბეთი	122,970.00
აზერბაიჯ.	53,000.00	ჩინეთი	93,000.00	აზერბაიჯანი	52,000.00	მოლდოვა	57,206.00	აზერბაიჯანი	70,767.00	აზერბაიჯანი	75,009.00
ბელორუსია	43,000.00	სერბეთი	69,000.00	ჩილე	25,000.00	აზერბაიჯანი	32,558.00	ბელორუსი	41,648.00	ირანი	61,089.00
სერბეთი	36,000.00	აზერბაიჯ.	34,000.00	ბრაზილია	23,000.00	ჩრდ. მაკედონია	32,556.00	ჩილე	23,160.00	თურქეთი	47,488.00
იტალია	33,000.00	იტალია	28,000.00	პოლონეთი	22,000.00	ჩილე	23,606.00	ჩრდ. მაკედ.	14,248.00	ბელორუსია	39,857.00
ჩილე	32,000.00	საფრანგე.	22,500.00	მოლდოვა	21,000.00	ბოსნია ჰერც.	15,356.00	სამხრეთ აფრ.	13,364.00	ჩილე	31,316.00
არგენტინი	28,000.00	ჩილე	22,000.00	უკრაინა	18,000.00	არგენტინა	14,734.00	ბოსნია ჰერც.	12,044.00	სამხრეთ აფრ.	17,924.00
ბელგია	20,500.00	ბელგია	22,000.00	ჩრდ. მაკედ.	14,500.00	სამხრეთ აფრ.	12,032.00	ახალი ზელანდია	8,891.00	არგენტინა	17,468.00

წყარო: Fresh Deciduous Fruit Annual Moscow ATO Russian Federation (2019)

ვაშლის ზომა მილიმეტრი/ცალი კორდონის სტანდარტულ ყუთში

18 კგ კორდონის ყუთი	მმ
72	90
88	85
100	80
113	75
125	72
138	70
150	65
162	62

არაბეთის
გაერთიანებული
საემიროები

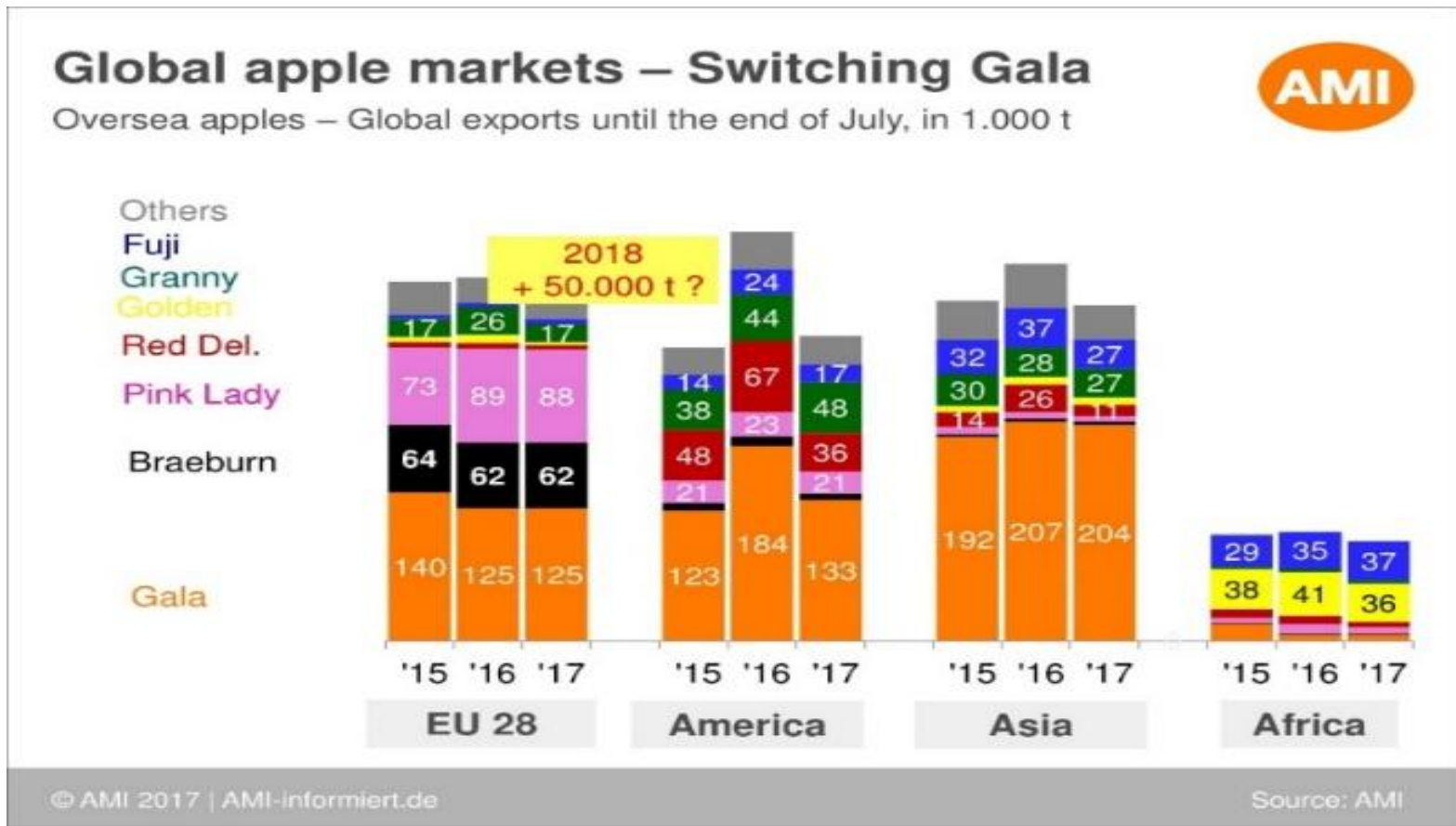
რუსეთი,
ინდოეთი

ადგილობრივი
ბაზარი

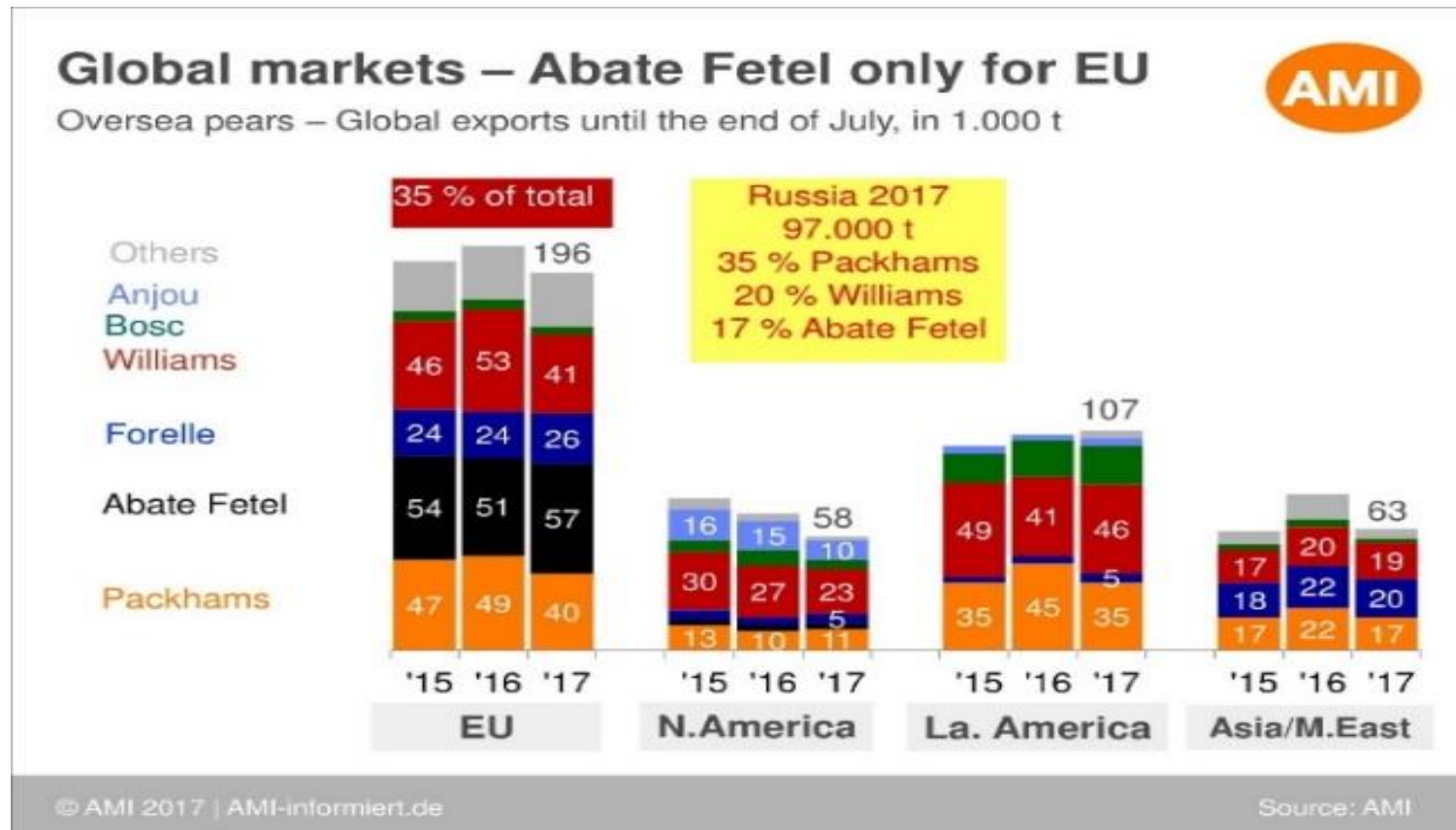
წყარო: [USDA Standard Pack Size – Weight-Count Converter Chart for Fruit](#)

ვაშლის მსოფლიო ბაზარი - ჯიშების მიმოხილვა

წყარო: AMI-Informiert.de, Euro Stat 2017.

მსხალის მსოფლიო ბაზარი - ჯიშების მიმოხილვა

Source: AMI-Informiert.de, Euro Stat 2017.

ძირითადი გამოწვევები

- საექსპორტო და ადგილობრივ ბაზრებზე არსებული ტენდენციების შესახებ მწირი ინფორმაცია
- მოძველებული ჯიშები, რომლებიც არცერთი ბაზრისთვის არ არის მისაღები
- წარმოების და მოსავლის აღების შემდგომი თანამედროვე ტექნოლოგიების მცირე მასშტაბები
- წარმოების ფრაგმენტაცია
- მწარმოებლებს შორის ნაკლები კოორდინაცია და თანამშრომლობა

რისკები

- პოტენციურ საექსპორტო ბაზარზე (რუსეთი) არსებული პოლიტიკური რისკები
- ადგილობრივი და საექსპორტო ბაზრების გაჯერება
- საბითუმო და საცალო ქსელების კონსოლიდაციის მსოფლიო ტენდენცია
- მიწის პრივატიზაციის მორატორიუმთან დაკავშირებული რისკები - პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები
- სანერგე მეურნეობების სერტიფიცირების არ არსებობა

შესაძლებლობები

- ახალი ჯიშების (მათ შორის საადრეო) ინტენსიური ბალების გაშენება
- მწარმოებლების მხრიდან ძლიერი მარკეტინგული ღონისძიებების განხორციელება (ქართული წარმოების პოპულარიზაცია და აქცენტის გაკეთება ისეთ თემებზე როგორცაა მაგალითად საგემოვნო თვისებები).
- წარმოების ჯაჭვში ვერტიკალური ინტეგრაცია (ფერმერთა გაერთიანებების, მარკეტინგული კოოპერატივების)
- გარკვეული მასშტაბით ორგანული სერტიფიცირების პოპულარიზაცია

რეკომენდაციები

- ადგილობრივი და პოტენციური საექსპორტო ბაზრების შესახებ ინფორმაციის მობილიზაცია და ანალიზი (ინფორმაციის შესაძლო წყაროები: www.east-fruit.com; www.freshplaza.com)
- ახალი ჯიშების ინტენსიური ბაღების გაშენების ხელშეწყობა
- წარმოების მასშტაბების გამსხვილების ხელშეწყობა
- პირველად წარმოებასთან ერთად მოსავლის აღების შემდგომი დამუშავების და სამაცივრო პირობებში შენახვის პროცესების ინტეგრაცია (პაკეტებში განხილვა)

რეკომენდაციები

- ბაზრების სეგმენტირება (ჯიშების, ზომების მიხედვით)
- მიწის პრივატიზაციის მორატორიუმის გადახედვა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების დარგში მოზიდვის მიზნით
- სანერგეების სერტიფიცირების პროცესის ხელშეწყობა

რეკომენდაცია

- არსებული ძველი ბალების განახლება - 9,000 ჰა.
- ახალი ჯიშები და ინტენსიური ბალები
- წელიწადში 500 ჰა. განახლებისთვის საჭირო ინვესტიცია – ნაგალა – 19,5 მილიონი ლარი (7,5 მილიონი დოლარი)
- სამაცივრე სიმძლავრეები მინიმუმ 14,000 ტონა
- საინვესტიციო ღირებულება – 37 მილიონი ლარი (14 მილიონი დოლარი)

ვაშლის ბალი და სამაცივრო მეურნეობა საინვესტიციო გათვლები და ფინანსური მაჩვენებლები

ჯამური ინვესტიცია - 368,000 აშშ დოლარი

10 ჰა. ნაგალა ბალი – 150,000 ა.შ.შ. დოლარი

დაკალიბრების და სორტირების ხაზი, სამაცივრო მეურნეობა (250 ტონა) 218,000 ა.შ.შ. დოლარი

საინვესტიციო პერიოდი 8 წელი

ინვესტიციებზე უკეგების კოეფიციენტი – 30%

დიდი მადლობა!